



## W(y)kluczenia: Gdzie są dzieci? Dyskusja wokół książki Archiwum zagubionych dzieci Valerii Luiselli

2021-10-29

**W(y)kluczenia to cykl debat organizowanych w Pałacu Potockich w ramach programu Kraków Miasto Literatury UNESCO. Głośne premiery książkowe są w nim punktem wyjścia do rozmowy o sytuacji mniejszości, migracji, ekologicznej wrażliwości, polityce troski, prawach kobiet, społecznych i ekonomicznych nierównościach.**

Gośćmi i gościniami interdyscyplinarnych spotkań są autorzy i autorki, twórcy i twórczynie, badacze i badaczki oraz działacze i działaczki, którzy wystąpią w podwójnej roli: czytelników i czytelniczek oraz komentatorów i komentatorek rzeczywistości. Kuratorką cyklu jest Aleksandra Lipczak.

Czytanie powieści *Archiwum zagubionych dzieci* (Wydawnictwo Pauza) Meksykanki Valerii Luiselli teraz – w Polsce jesienią 2021 roku – to mocne doświadczenie. W chwili, kiedy przez nasz kraj niesie się pytanie „Gdzie są dzieci?”, ukazuje się w polskim przekładzie znakomita powieść, która zadaje podobne pytanie: gdzie są dzieci (i dorośli) z Ameryki Środkowej? Powinni byli znaleźć bezpieczne schronienie w USA, ale zamiast tego są wyrzucani poza granice kraju...

Valeria Luiselli, zanim napisała tę książkę, pracowała jako tłumaczka-wolontariuszka w sądzie dla młodych uchodźców z Ameryki Środkowej, którzy próbowali zalegalizować swój pobyt w Stanach Zjednoczonych. *Archiwum zagubionych dzieci* nie jest jednak powieścią interwencyjną. To literatura najwyższej próby, gdzie intymna opowieść o patchworkowej rodzinie w kryzysie przeplata się z rozpadem pewnego świata i wartości, które wydawały się być dotąd jego podstawą. Pokazuje też, jak uniwersalne są wzorce przemocy na granicach, która w zachodnim świecie stała się już regułą, nie wyjątkiem.

O tym, jak czyta się dziś Luiselli w Polsce, o sytuacji na wschodniej granicy, bezradności i możliwościach działania oraz o tym, jak właściwie nazwać i mówić o tym, czego jesteśmy obecnie świadkami, porozmawiamy na kolejnym spotkaniu z cyklu *W(y)kluczenia*. Jego gościnią i gośćmi będą Pamela Bożek – artystka i aktywistka praw człowieka pracująca z uchodźczyniami, Karol Wilczyński – dziennikarz, działacz i współzałożyciel wchodzącej w skład Grupy Granica organizacji Salam Lab, oraz Marcin Żyła – dziennikarz i zastępca redaktora naczelnego „Tygodnika Powszechnego”, który zajmuje się tematyką uchodźców i migracji. Rozmowę poprowadzi Aleksandra Lipczak, kuratorka cyklu *W(y)kluczenia*.

**Wydarzenie odbędzie się w poniedziałek, 8 listopada o godz. 18.00 w Pałacu Potockich w ramach programu Kraków Miasto Literatury UNESCO.**

\*\*\*

**Valeria Luiselli** – meksykańska pisarka mieszkająca w Nowym Jorku. Jej powieści i eseje zostały przetłumaczone na ponad dwadzieścia języków. Po polsku ukazały się jej książki: *Nieważcy* (przeł. Katarzyna Okrasko, 2016) i *Historia moich zębów* (przeł. Tomasz Pindel, 2017). Za napisaną po angielsku powieść *Archiwum zagubionych dzieci* (Wydawnictwo Pauza, przeł. Jerzy Kozłowski), która właśnie ukazała się po polsku, była nominowana m.in. do Nagrody Bookera i Międzynarodowej Dublińskiej Nagrody Literackiej.



**Pamela Bożek** – artystka, aktywistka, feministka. Założycielka i – wraz z Zairą Avtaevą, Zaliną Tavgereevą, Lianą Borczaszvilli, Makką Visengereevą, Khavą Bashanovą, Ajną Malcagovą – członkini projektu-kolektywu Notesy z Łukowa. Wydawczyni i redaktorka współtworzonego przez uchodźczynie i uchodźców w Polsce „Wiza-Vis”, który jest próbą dzielenia przywilejów, udzielania głosu i widzialności grupom marginalizowanym, a także wzajemnego wspierania się obszarów sztuki współczesnej i organizacji pozarządowych. Razem z Alą Savashevich i Iwoną Ogrodzką tworzy nieformalną grupę Bezgraniczna Pomoc, zajmującą się organizacją charytatywnych aukcji sztuki współczesnej wspierających osoby z doświadczeniem migracyjnym i uchodźczym w Polsce. Absolwentka i doktorantka Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

**Karol Wilczyński** – dziennikarz i wykładowca. Zajmuje się tematyką migracji przymusowych i islamofobii. Promuje edukację globalną oraz rozwiązania dotyczące integracji cudzoziemców. Współtworzy platformę Salam Lab – jedną z największych stron na temat migracji i praw człowieka w języku polskim. Pisał reportaże m.in. z Syrii, Libanu, Turcji, a ostatnio – pogranicza Białorusi, Litwy i Polski.

**Marcin Żyła** – dziennikarz, od 2016 roku zastępca redaktora naczelnego „Tygodnika Powszechnego”. Od początku europejskiego kryzysu migracyjnego w 2014 roku zajmuje się tematyką związaną z uchodźcami i migrantami. W „TP” ukazały się, m.in., jego reportaże z Ugandy, zachodniej Afryki, Bliskiego Wschodu, Lampedusy i Bałkanów, a także komentarze oraz rozmowy z badaczami migracji. Pisze również o państwach rozwijających się oraz o zagadnieniach humanitarnych. Prowadzi zajęcia na temat wyzwań współczesnego świata w Instytucie Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego.